

Voorwoord

Ik gebruik voor mijn verslag en onderzoek de combinatie van veldonderzoek door de lokale bevolking te interviewen, informatie dat ik vergaard heb binnen mijn residenties en diens workshops en tot slot theorie van voornamelijk Somalische academische bronnen. Dit zie ik als een holistische manier om kennis op te doen over de inheemse culturele kunstuitingen uit de hoorn van Afrika. Mijn onderzoek maak ik inzichtelijk via het archiveren van mijn bevindingen, workshops en veldonderzoeken, dit verslag en een poëtische documentatie.

Het boek *Divine Fertility: The Continuity in Transformation of an Ideology of Sacred Kinship in Northeast Africa* van Sada Mire gaf mij ondersteuning om beter te begrijpen waarin ik mij in situeerde.

En wat mogelijk de achterliggende context zou kunnen zijn voor de culturele gewoontes en gedragingen. Met name de Sitaad ceremonie die ik had bijgewoond.

De eerste reis was meer een oriëntatie waarbij ik zocht naar de plekken waar ik het beste kon zijn. De tweede reis kon ik dieper ingaan omdat ik op basis van mijn eerste reis wist waar ik moest zijn voor mijn onderzoek. Ik ben erg dankbaar voor de kans die het Cultuurfonds en het Hargeisa Cultural Center mij hebben gegeven. Zonder hen was het niet mogelijk om deze reis te maken en dit te kunnen delen met een breed publiek. Dat waardeer ik enorm. De reis heeft ervoor gezorgd dat ik de cultuur zintuiglijk heb kunnen ervaren wat voorbij het theoretische reikt. Hiermee heb ik kunnen contextualiseren in welke omgeving mijn voorouders zich bevonden. Een belangrijke bevinding is dat er vaak een interdisciplinaire overlap was binnen een discipline naar een andere discipline. Bijvoorbeeld zoals dat er binnen veel Somalische dansstijlen ook gezongen en geklapt wordt. Of, dat er binnen een poëtische ceremonie ook percussie gemaakt wordt en gezamenlijk gezongen werd.

Tijdens de dansworkshops leerde ik de stijlen, Dhaanto, Saylaci en Jaandheer.

Kenmerken aan deze Somalische stijlen is dat de ritme en melodieën vaak zelf worden gemaakt door de dansers. Altijd in een pentatonische ladder. Het gezang bestaat meestal uit deels, islamitische lofzang en zegeningen. Kenmerkend aan de bewegingen is dat je je armen soort slingert en zwaait. Bij veel bewegingen is het kenmerkend dat je ritmes tegelijkertijd klapt op de ritmes waar je op danst. In westerse termen noemen we dit polyritmes, hierbij wordt er veel coördinatie en beoefening gevraagd.

De dans Saylaci komt uit Zeila, een dorp in Noord-Somaliland. Dichtbij de grens van Djibouti.

Zang: *"Bismilalhii salaalaa aalaa jee hooo yaa lee bismiilaahi saaalaalaa aalaa jee hooo yaa lee"*.

Er wordt een islamitische zegen gemaakt tijdens de dans.

Dhaanto, is de meest populaire Somalische dans en is geïnspireerd door hoe kamelen bewegen. Het ritmisch zwaaien van je armen en hoofd naar links en rechts is kenmerkend.

Jaandher is een relatief vrolijke dans en wordt samen met de Dhaanto vaak uitgevoerd tijdens vieringen en trouwfeesten. Het is een beweging waarbij men rondjes draait en door sommigen hypnotiserend of mythisch beschouwd kan worden.

De tempo's van de ritmes wisselen soms af.

Meestal van de $\frac{3}{4}$ maat naar een $\frac{4}{4}$ maat.

Ik was ook geïnteresseerd in Sitaad en buraanbur. Buraanbur is een poëtische vorm binnen de Somalische dichtstijlen. Waarbij er gereciteerd wordt samen met het bespelen van percussie, dat meestal bestaat uit een trommel.

“Sitaad is een vorm van religieuze lofzangen voorzien met spiritualiteit en een verlangen om te emuleren, te loven en te versmelten met enkele gerespecteerde eerdere vrouwen van de islam. – met name Fatimah (de dochter van de profeet Mohammed) en o.a.. anderen die daarvoor leefden. Zoals Xaawa (Eva). De term Xaawaleey, die vertaald kan worden als ‘de partij van Eva’, verwijst naar de gemeenschappelijke band en gedeelde identiteit onder vrouwen die tijd en ruimte overstijgt.

Daarnaast is Sitaad is een medium waar vrouwen naartoe kunnen komen om de negatieve gevoelens die hen bezighouden te verzachten, en uiteindelijk helpt het hen zich te berusten met de realiteit van de wereld waarin ze leven. Wanneer het zingen, vaak vergezeld met klappen en drummen, zijn hoogtepunt bereikt, komen sommige deelnemers in een religieuze extase (Jibbo), waarna ze, zo wordt gezegd, later sterker, opgelucht, vol optimisme en energie tevoorschijn komen om de uitdagingen van hun onmiddellijke toekomst het hoofd te bieden. Voor kinderen is Sitaad een feestelijke gelegenheid, en voor reizigers een plek waar ze respectvol hun dorst en honger kunnen lessen en stillen.” - AHMED IBRAHIM AWALE

Ik heb een Sitaad en Buraanbur ceremonie bijgewoond tijdens een trouwfeest, wat mij het meest is bijgebleven. Alhoewel het niet formeel gezien een workshop was. Ervaarde ik het wel als de meest indrukwekkende en leerzame workshop van mijn reis. Dit omdat het duidelijk was dat het een inheemse culturele kunstuiting is. Fragmenten van de ceremonie heb ik audiovisueel opgenomen. Tijdens de ceremonie was er een dansgezelschap met drie jongens en drie dames. Ze vertoonden Dhaanto, Jhaander en Saylici dansstijlen. Op een gegeven moment zag ik een danseres van het gezelschap, los van haar gezelschap dansen tijdens de buraanbur ceremonie. Dit was erg bijzonder omdat ze omringd werd door de vrouwen en het leek alsof de groep in een soort religieuze extase en trans staat kwamen. Zo nu en dan werd ze dan door gewaden verborgen waardoor ze niet zichtbaar was. Zo nu en dan kon ik vluchtige blikken krijgen van haar dans en het leek alsof ze in een trans kwam. Interessant vond ik het omdat het leek alsof ze bezeten werd door een geest. Iets wat altijd een negatieve connotatie heeft in de Sunni Islamitische gemeenschappen. Wellicht dat het ook de reden was dat de vrouwen haar zo nu en dan verbergen en dat alle mensen in de ruimte waar ik mij toentertijd bevond vrouwen waren op de cameramannen van het trouwfeest na. In het boek *Divine Fertility: The Continuity in Transformation of an Ideology of Sacred Kinship in Northeast Africa* van Sada Mire. Vertelde Mire dat pre-islamitische inheemse rituelen en ceremonies veranderen met de tijd. En voornamelijk door vrouwen worden beoefend. De rituelen en ceremonies passen zich aan tot de tijdsgeest dus met de komst van Islam worden de lofzangen die voorheen voornamelijk bedoeld waren ten behoeve van voor ouders, in het heden lof doen aan belangrijke figuren in de Islam. Mire stelt dat veel van deze ceremonies een verwantschap hebben met Saar rituelen en de pre-islamitische Koesjitische religie “Waaq/Wagar”. Binnen de Waag religie worden er veel ceremonies uitgevoerd ten behoeve van o.a. vruchtbaarheid in het land. Het Somalische woord Barwaaqo, wat welvaart betekent, hoorde ik vaker en was ook te zien als naam van verschillende winkels.

Tijdens de residentie nam ik de poëtische workshops van Dr Jama Musse en Hafsa. Zij hebben mij artistieke bronnen voorzien van Hadraawi. Een prominente poet uit Hargeisa. Ook is mij uitgelegd wat de

functie is van dichten. Men vertelt naast verhalen, geschiedenis en algemene kennis ook actuele nieuws middels het dichten.

Omdat men een orale geschiedenis heeft verteld men op verschillende manieren via dichten verhalen. Dit is kenmerkend in de Somalische cultuur. Via verhalen, liedjes en rituelen wordt kennis en informatie door generaties overgedragen.

Socrates was bekend vanwege zijn kritiek op het afhankelijk zijn van geschreven teksten voor waarheid. Hij geloofde dat schrijven het geheugen en begrip van de individu zou kunnen beschadigen omdat zij afhankelijk zouden zijn van geschreven woorden in plaats van het internaliseren en actualiseren van kennis. Somaliërs ontwikkelden een orale traditie met het vertellen van verhalen als centraal uitgangspunt.

Geheugentechnieken waren belangrijk voor het behoud en overdracht van informatie. Ze ontwikkelden ezelsbruggetjes, patronen en herhalende structuren ter ondersteuning voor het geheugen. In het heden kunnen we deze geheugensteuntjes vinden in mythes zoals Sheekoxarijojin. Ik neem aan dat Somaliërs desondanks ze voornamelijk afhankelijk zijn van hun orale traditie ook een script hadden. Dit omdat er veel bronnen zijn die laten zien dat er veel rotstekeningen zijn die een overeenkomende stijl hebben. Echter zijn deze scripts nog ontcijferd.

Ik nam twee muziekworkshops.

De ritmes van Somalische muziek vallen vaak in de 4/4 tijd signatuur.

Muziek wordt afgespeeld in de pentatonische ladder. De stijlen lijken invloeden van Ethiopische, Arabische, West-Afrikaanse en zwarte Amerikaanse R&B muziek te hebben.

Ik leerde de volgende nummers Uur Hooyo van Hudeidi en Salugla van Cumar Dhuule Dit zijn iconische nummers. Het zijn nummers die ik niet nu kan spelen maar ik heb de instructie audiovisueel opgenomen en gearcheveerd zodat ik ze altijd kan gebruiken en/of delen.

Abdi vertelde ook over de functie van muziek en dat hij er het eerst mee in aanraking kwam toen hij in een vluchtelingenkamp zat.

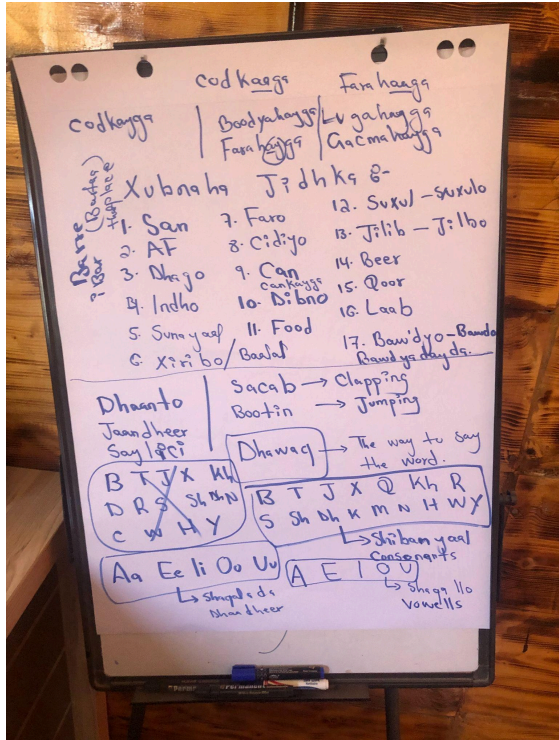
Muziek is zo verweven in Abdi zijn leven dat het voorbij een professie gaat, maar juist hand in hand staat met alledaagse handelingen zoals het zien van vrienden, uit eten gaan of wandelen. Zijn virtuositeit was bijzonder, hij bleek een perfecte pitch te hebben als speler door met diepgang te luisteren. Het eerste instrument en houvast was zijn eigen stem, waarbij het gehoor zijn akoestische coördinatie ondersteunde. Op basis hiervan weet hij of hij wel of niet in de gewenste toon speelt. Zoals in de dans workshops wordt er veel gebruikgemaakt van het lichaam om daarmee melodieën en ritmes te maken. Dus wordt er ook vaak geklapt. Het lichaam gebruiken als een instrument om vanuit daar ritmes en melodieën te maken samen met de pentatonische toonladder zijn voor mij de meest kenmerkende signaturen van Somalische muziek.

Via de taal workshops leerde ik voornamelijk werkwoorden, grammatica, woordenschat en lidwoorden.

Er werd mij geadviseerd om zo veel mogelijk Somalisch te spreken als ik kon en alleen Engels te praten wanneer ik niet anders kon.

Dat is wat ik dus voornamelijk deed tijdens de gehele residentie, binnen en buiten de workshops en geheel residentie.

Ook heb ik een gedicht geschreven dat een van mijn docenten heeft vertaald naar het Somalisch, dit is ook een referentie voor mij om op door te borduren buiten Somalië. Nu ik in Nederland ben heb ik naast dit gedicht ook een blaadje met de werkwoorden, woordenschat en zinnen dat ik kan gebruiken om door te gaan met het leren van de taal.

Somalische taal workshop in HGC, 2024

Veldonderzoek en interviews vergaarde ik door mensen te interviewen en dit op te nemen met een audiorecorder. Ook door soms video-opnames te maken, maar dat ging meestal zonder mensen in beeld te hebben. Toen ik aan het wandelen was door de markt van Hargeisa zocht ik naar mensen die ik kon interviewen. Ik vond een oudere man, hij deelde een verhaal via een antieke vorm van dichten, genaamd Gabay (Somalisch voor deze vorm van dichten). Het ging over een koppel dat samen wou trouwen. Het jonge koppel, man en vrouw, kwam beiden uit een andere stam. Binnen het verhaal vraagt de jongeman de vrouw ten huwelijk door toestemming te vragen aan haar vader. De jongeman kwam uit een stam waardoor de vader van de vrouw dat hij ten huwelijk vroeg op neergekeken werd. Daarom gaf de vader geen toestemming aan de man om met het meisje te trouwen. Om die reden waren ze beiden gevlucht. Dit verhaal laat mij zien dat er altijd uitzonderingen zijn desondanks dat de Somalische cultuur homogeen lijkt. Er zijn zeker ook mensen die zich afzetten van normen die hen worden opgelegd, los van Westerse invloed. Dit is interessant omdat het fluiditeit laat zien in de cultuur. Stammen lijken op bepaalde vlakken overeenkomsten te hebben met een kaste systeem. Uit welke stam je komt, beïnvloedt je sociaal-economische status. Vandaar bepaald deze dynamiek ook hoe er gekeken kan worden naar iemand zijn/haar stam identiteit. Op sommige vlakken kan iemands stam identiteit ook bepalen welk beroep diegene heeft. Zoals de Madhibaan/Gabooye die vaak fysiek, intensief arbeid verrichten en ambachtsmannen zijn. Van smid werkzaamheden tot leerlooien en besnijdenissen. Vandaar dat er door sommigen binnen de bevolking ook neergekeken wordt naar hen. Er was een man genaamd Abokor die ik ontmoette dichtbij de markt in Hargeisa. Ik vroeg hem of hij betaald een instrument voor mij kon maken, vervolgens vroeg ik hem over zijn beroep en zijn stam identiteit. Het eerste bezoek identificeerde hij zichzelf als Midghan/gabooye en het tweede bezoek toen ik hem er op door vroeg niet meer. Dat vond ik opmerkelijk en ik vroeg me af of het te maken had met een vorm van schaamte vanwege hoe er wordt

gekeken naar zijn stam. Voor Abokor was het belangrijk dat Somaliërs genoeg kennis opdoen over de Islam en de Koran goed lezen.

Het was moeilijk om mensen te interviewen met een camera. Dat vond ik bijzonder en maakte de mensen en soms de gehele omgeving interessanter en mysterieuzer. Omdat het niet zo toegankelijk was.

Wat ik uit mijn onderzoeksvragen heb geleerd is dat het islamitische geloof centraal staat in de Somalische cultuur. Dat is overduidelijk het meest geantwoord wanneer ik hen vroeg wat zij, de gemiddelde Somaliër als waardevol beschouwen.

De lokale bevolking legde mij uit dat een Clan/tribe belangrijk is omdat het kan uitleggen waar je woont, wie je kent, potentieel ook wat je kan en tevens je status. Dit hoeft niet altijd te maken te hebben met nepotisme. Zo kan je ook iemand vinden die jou kan helpen met het vinden van iets, of dit nou tastbaar of virtueels is. Daarom is het belangrijk om de functie van een tribe te begrijpen, omdat het fungeert als een plaatsnaambord of kompas van kennis. Ten behoeve om te weten waar je je bevindt.. Zo liet ik mijn stief-oma een dans zien op YouTube waarbij ik haar vroeg of ze er meer over wist en ik vervolgens als antwoord kreeg dat het een dans was van een bepaalde tribe. De koloniale grenzen zoals wij ze kennen waar de etnische groep Somaliërs zich bevinden, Somaliland, Somalië en Djibouti waren in het verleden niet existent. Mensen identificeren plekken o.a. via stam identiteit. Veel subclans beginnen met namen zoals Hab'r, wat in het Somalisch moeder betekent. Mijn stam van mijn vaders kant is Hab'r Je'lo (Musa Abokor) en Bij mijn moeder Reer Ahmed, Hab'r Awal. (sociaal-economische) en maatschappelijke status. Ik vroeg mijn pa wat de betekenis was achter het woord Hab'r. Het lijkt veel op de Ethiopische benaming Habesha. Hij vertelde me dat het o.a. als middel fungeert voor inzicht om incest te voorkomen. Ook vroeg ik anderen mensen naar de betekenis. En ik kreeg als antwoord dat het twee betekenissen heeft. De eerste is oudere vrouw, de tweede (degene die wordt gebruikt in clannamen zoals habar ghedir of harbar jeclo) is wanneer een man meerdere vrouwen heeft, dus de kinderen van elke vrouw worden habr genoemd en de naam van hun hoyoo bijvoorbeeld habr xalimo of heb fatima.

Mijn vaders stam staat bekend om handel en het verkopen van wierook en mijn moeders stam staat bekend om de pastoralische, nomadische levensstijl. Voor sommigen, voornamelijk mannen, is je relatie tot je stam erg belangrijk. Omdat de stam een politieke functie heeft dat tot het juridische kan reiken. Als de individu in de Somalische gemeenschap een straf moet uitzitten, terecht of onterecht voor welke reden dan ook, dan is het de stam die hem kan ondersteunen door de borgsom te betalen of in een andere vorm. Als ik iemand moet vinden die een stuk grond bezit in een bepaalde omgeving dan kan iemand zijn/haar stam identiteit als een map of kompas dienen.

Hoe ik mijn onderzoeksbevindingen wil gebruiken om ze verweven in mijn eigen praktijk is mij ook duidelijker geworden. Momenteel componeer ik muziek die ik kan gebruiken voor mijn aankomende voorstelling.

Dat is gebaseerd op de pentatonische toonladders en de manieren waarop vele muzikanten de oud bespelen. Het viel mij op dat de pentatonische toonladders bijna dagelijks te horen zijn. Er waren zo momenten bijvoorbeeld dat ik de straten op liep en dagelijks, willekeurig een bejaarde vrouw of een jongeman tonen hoorde neuriën of lichtjes zingen die pentatonisch klonken. De Buraanbur- en Sitaad ceremonie heeft mij geïnspireerd waaruit ik een start heb kunnen maken aan muziek materiaal dat ik nu aan het ontwikkelen ben. Een van mijn onderzoeksbevindingen is dat cultuur fluide is en altijd wordt beïnvloed en invloed uitoefent op andere culturen. De transformatie bijvoorbeeld van inheemse culturele kunstuitingen die meegaan met de tijd. Zoals bijvoorbeeld de Koesjitische ceremonies die met de komst van islam transformeren.

Ik wil mijn onderzoeksbevindingen gebruiken om daaruit een installatie, documentaire en voorstelling te maken. Op een gegeven moment wil ik ook naar een album toe werken zodra ik mijzelf meer heb kunnen ontwikkelen als muzikant. In de toekomst wil ik een project aanvraag doen hiervoor bij het cultuurfonds. De trailer van mijn onderzoek laat de artistieke vertaling van mijn bevindingen zien naar mijn gekozen disciplines, film, dans en muziek. Het surrealistische aspect van tijdloosheid wil ik in de toekomst verweven in mijn voorstellingen. Het was erg bijzonder om feedback te krijgen van anderen toen ik hen mijn reis bevindingen liet zien tijdens het presentatiemoment. Enkele vragen die ik kreeg was hoe het voor mij was toen ik er aan kwam en wat de verschillen waren vergeleken met mijn eerste en tweede reis. Mijn eerste reis was erg wennen en het was best spannend omdat ik bekend was met de negatieve representatie van het land via met name de film "*Black Hawk Down*". Echter, werd het met de dag minder spannend. De tweede reis wist ik waar ik moest zijn en waren de meeste dingen minder nieuw maar ik kon me wel met meer gerichtheid verdiepen in mijn onderzoek. Waarvan diens bevindingen boven te lezen zijn. Het was fijn om te horen dat er Somaliërs in de zaal waren die door mijn onderzoek erg geïnspireerd waren om zelf een reis te maken naar Somalië. Ik ben van plan om dit jaar mijn onderzoeksbevindingen weer te presenteren aan een divers publiek, met name de Somalische gemeenschap.

Wat me verder op viel. Dat er meer diversiteit binnen de cultuur dan dat ik daar bewust over ben. Denk aan culturele uitingen en daarin weer onderscheidingen die afhankelijk zijn van geografie en stam. Na mijn tweede reis had ik nog steeds de aanname desondanks ik het soms anders ervaarde, dat Somaliërs cultureel homogeen zijn. Dit is niet waar en haal ik uit het voorbeeld van mijn stiefoma die me vertelde dat bepaalde - waarbij ze refereerde naar dans bewegingen van de Issa tribe - culturele uitingen gebonden zijn tot bepaalde stammen. Ook het idee van tolerantie, zeggenschap en vrijheid dat ik had over Somalie is niet zo duidelijk als dat ik voorheen vernam. Ik kwam naar Somaliland met de lens dat Somaliërs geen zeggenschap hebben. Echter is het idee rondom zeggenschap dat ik heb erg beïnvloed door mijn opvoeding in Europa. Zo hoorde ik veel verhalen over mensen die zeggenschap namen over hun leven in omstandigheden waar hun omgeving sterke verwachtingen op hen projecteerde. Deze mensen kozen er dan vaak voor om tegen deze maatschappelijke verwachtingen in te gaan. Wellicht is dit vanzelfsprekend maar in mij zat het idee nog diep geworteld dat dit niet zo was en dat er of weinig ruimte voor tolerantie was en/of dat mensen hier niet voor kozen.

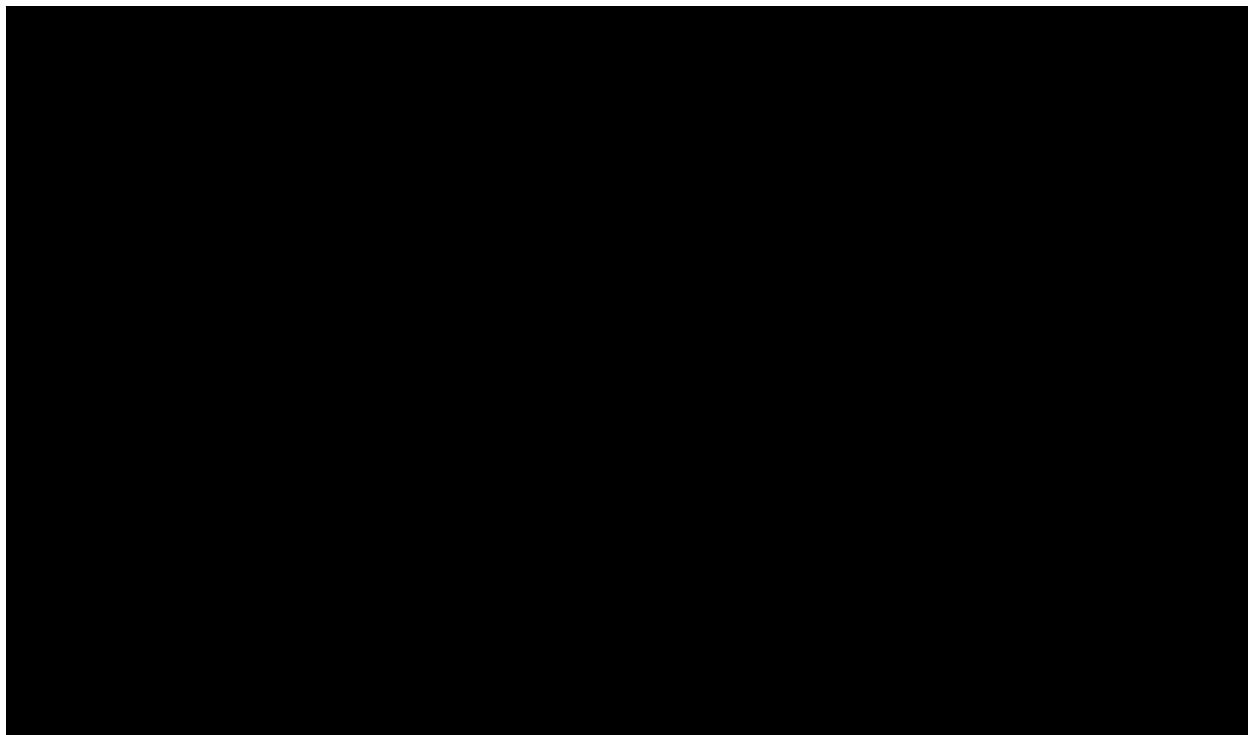
Het socialistische aspect van Somaliland is in 2025 bij het reflecteren in deze periode het meest bijgebleven. Zo viel het me op dat niet alles gebonden was aan geld. Maar dat veel te maken had met gemeenschap en het delen van voorzieningen. Enkele voorbeelden zijn de markt en de levensstijl van mijn familie en de lokale bevolking in Somaliland. Mijn familie had een stuk grond en een deel daarvan gaven ze ook aan kennissen die minder kapitaal en eigendom hadden. Zij konden op dat stukje land, waar overigens vee en kudden werden onderhouden, hun huis plaatsen en daar leven. In ruil, bleek het dat zij samenwerkten aan huis en landtaken. Hierdoor was iedereen voorzien van de basis middelen om leven in stand te houden. Ook is socialisme binnen veel inheemse gemeenschappen de normale gang van zaken. Het delen van voorzieningen aan hand van wat nodig is in plaats van het genereren van winst. Dat is ook zo in Somalië. Met de komst van het kolonialisme is kapitalisme geïntroduceerd. Dit heeft dus ook een invloed gehad op hoe mensen voorzieningen delen.

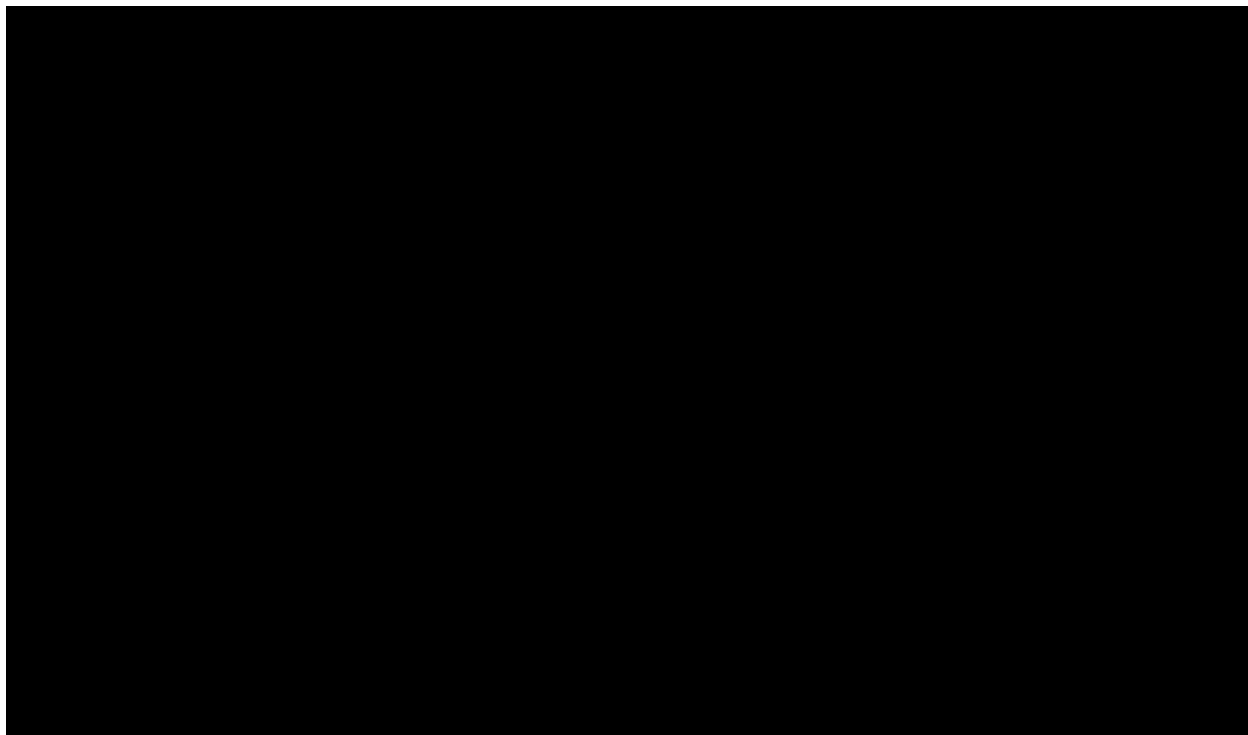

cod kaags

Fara haags

cod kaags

Boodya haags
Fara haags

Lu ga haags
Ga C ma haags

Barre (Barre)
i Bar
thap lace

Xubna ha Jidh ka 8-

1. San

7. Faro

12. Suxul - Suxulo

2. AF

8. Cidiyo

13. Jilib - Jilbo

3. Dhago

9. Can

14. Beer

4. Indho

10. Dibno

15. Qoor

5. Sunayaal

11. Food

16. Laab

6. Xiri bo / Baalal

17. Baw'dyo - Banda
Baw'dys day ds.

Dhaanto

Jaandheer

Say la ci

Sacab → Clapping

Bootin → Jumping

Dhawag

→ The way to say the word.

B T J X Kh
D R S Sh M N
C W H Y

B T J X Q Kh R
S Sh Dh K M N H W Y

→ Shiban yaal
Consonants

Aa Ee li Oo Uu

→ Simple ds
Dhaandheer

A E I O U

→ Shega llo
Vowells

cod kaags

Fara haags

cod kaags

Boodyahaggs
Fara haags

Lu ga haags
Gacma haags

Barre
(Barre)
place

Xubna ha Jidh ka 8-

1. San

7. Faro

12. Suxul - Suxulo

2. AF

8. Cidiyo

13. Jilib - Jilbo

3. Dhago

9. Can

14. Beer

4. Indho

10. Dibno

15. Qoor

5. Sunayaal

11. Food

16. Laab

6. Xiri bo / Baalal

17. Baw'dyo - Banda
Baw'dys day ds.

Dhaanto

Jaandheer

Say laqi

Sacab → Clapping

Bootin → Jumping

Dhawag

→ The way to say
the word.

B T J X Kh
D R S Sh M N
C W H Y

B T J X Q Kh R
S Sh Dh K M N H W Y

Aa Ee li Oo Uu

→ Simple ds
Dhaandheer

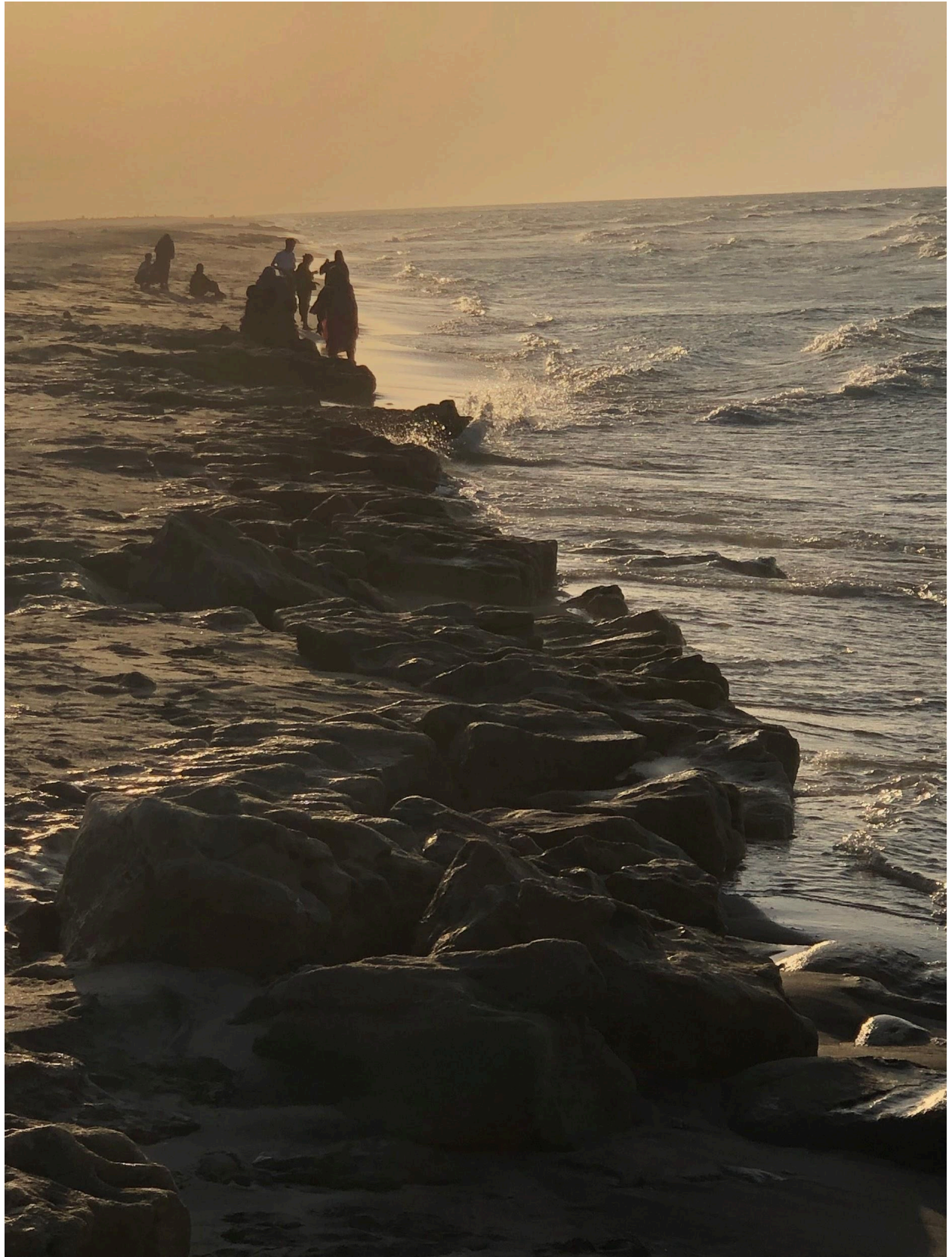
A E I O U

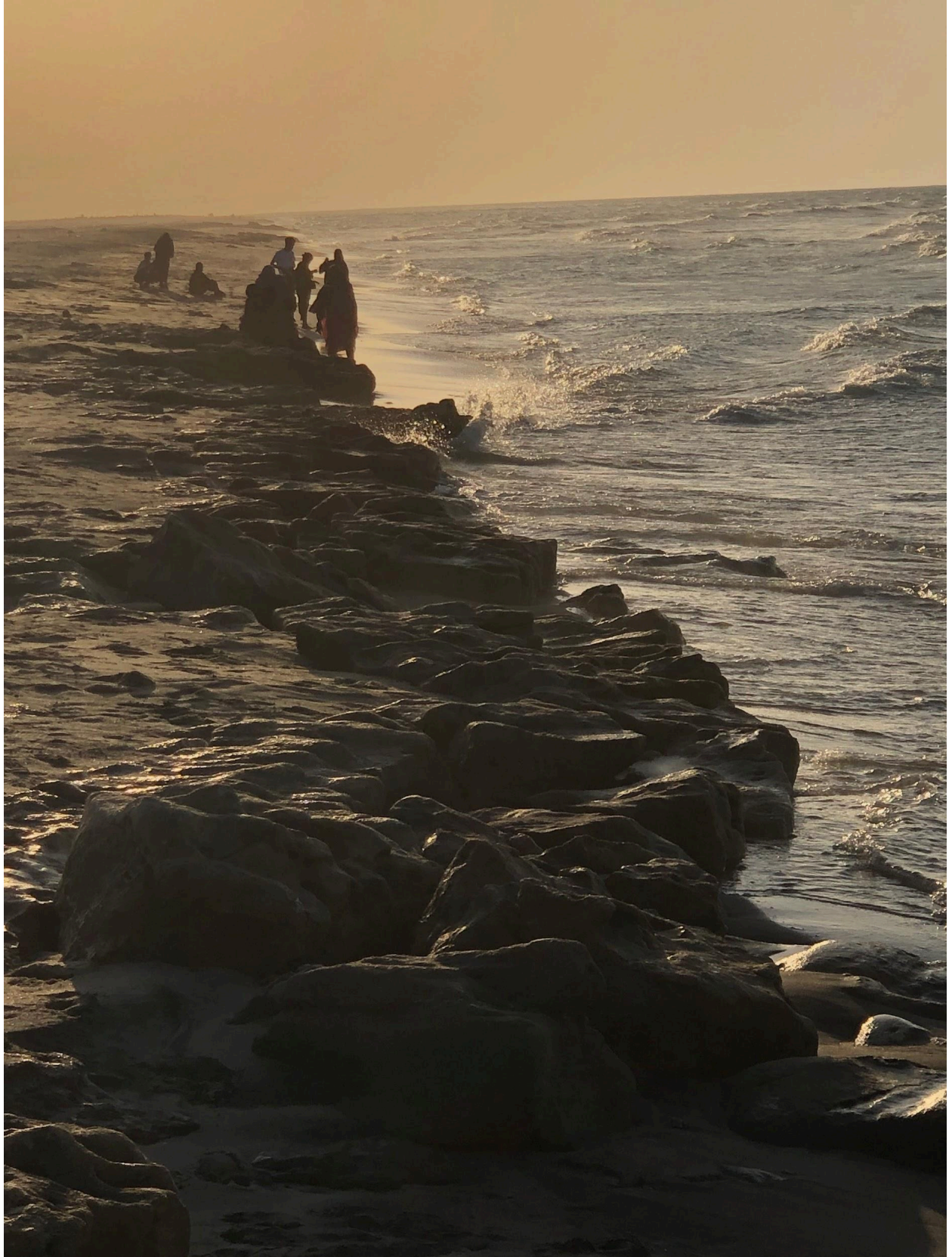
→ Shibaanyaal
Consonants

→ Shega llo
Vowels

Ik raakte tijdens mijn reis ook geïnspireerd door de textielen. Ze symboliseren de eeuwenlange culturele

uitwisseling aan de kust van Somalië, van de oudheid tot het heden. Dit wordt uitgedrukt door Oost-Afrikaanse, Indiase en Arabische stijlen te combineren. De stoffen die ik in Hargeisa heb gekocht, dienen als inspiratie voor de richting die ik wil slaan met mijn productie design. Ten behoeve van de ontwikkeling van decors voor mijn voorstellingen en films. Het zal een collage van kleuren en stoffen worden, waarbij roze en oranje de primaire kleuren zijn die verwijzen naar de indrukwekkende zonsopgangen van Somaliland.

Doeken gekocht in Hargeisa. 2024

cod kaags

Fara haags

cod kaags

Boodya haags

Lu ga haags

Fara haags

Gacma haags

Barre (Barre)
i Bar
thap lace

Xubna ha Jidh ka 8-

1. San

7. Faro

12. Suxul - Suxulo

2. AF

8. Cidiyo

13. Jilib - Jilbo

3. Dha go

9. Can

14. Beer

4. Indho

10. Dibno

15. Qoor

5. Suna yaal

11. Food

16. Laab

6. Xiri bo / Baalal

17. Baw'dyo - Bawda
Baw'dys day ds.

Dhaanto

Jaandheer

Say la ci

Sacab → Clapping

Bootin → Jumping

Dhawag

→ The way to say the word.

B T J X Kh
D R S Sh M N
C W H Y

B T J X Q Kh R
S Sh Dh K M N H W Y

→ Shiban yaal
Consonants

Aa Ee li Oo Uu

→ Simple ds
Dhaandheer

A E I O U

→ Shega llo
Vowells

